

Владика Володимир Фірман

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО

Мир Вам! Христос посеред нас!

У Господі Ісусі, у нашій Зарваниці, в Марійському духовному центрі, у новому просвітницькому науковому центрі щиро вітаємо від нашого митрополита Василя та від нашої Тернопільсько-Зборівської митрополії всю, тут зібрану, святочну християнську родину, зокрема, поважне Наукове товариство імені Шевченка, духовенство, богословів та науковців, достойних гостей. Передовсім дякуємо Господу Богу за Наукове товариство імені Шевченка, яке святкує в цьому році своє 150-ліття! Ми вдячні Тернопільському обласному осередку НТШ за ініціативу проведення цієї першої в нас на Тернопільщині богословської конференції, зокрема пані Марії Крупі за організацію та творчу і безкорисну працю. Особлива подяка — головному натхненнику плідної співпраці богословів і науковців у Тернопільському обласному осередку — довголітньому, заслуженому Голові НТШ, докторові медичних наук, професору Михайлу Андрейчину. Вітаємо серед нас його заступника — доктора біологічних наук, професора Івана Кліща, заслуженого діяча науки і техніки України, проректора з наукової роботи Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського.

Дякуємо всім тут присутнім, а також і тим, хто з оправданих причин відсутній, за приготування й участь у цій історичній богословській конференції.

Щиро вітаємо активних членів цієї славної наукової установи, виявляємо наше признання за жертвний ваш труд, вітаємо працьовитих невтомних членів оргкомітету та їхніх співпрацівників, сумлінних доповідачів, передовсім тих, які прибули до нас здалека.

Наукова установа, якій служите, має славу і багату історію. До Наукового товариства належало чимало священників, вчених, трудолюбивих наших краян і благочестивих вірян УГКЦ.

Дякуємо Господу за вашу готовність жертвно, добродібно, з вірою й любов'ю в серці служити рідному народові в науковій і релігійно-церковній ділянках нашого українського християнського життя. Ви це робите через розвиток і поширення необхідних наукових знань із різних галузей, через духовну працю над собою та готові співпрацювати в духовно-богословській царині зі своєю духовною матір'ю — Христовою Церквою, з нашою Вищою духовною семінарією імені Патріарха Йосипа Сліпого Тернопільсько-Зборівської митрополії Української греко-католицької Церкви. Ця духовно-наукова установа цієї осені святкує своє 30-ліття від дня заснування. Історія її, однак, сягає часів підпілля. Преосвященний архієпископ Володимир Стернюк — Правлячий архиєрей Підпільної УГКЦ — був її першим і незмінним ректором. Наша семінарія була філією Львівської семінарії Святого Духа; вона обіймала терени Тернопільської та Івано-Франківської областей. А формально її віцектором, фактично — виконувачем обов'язків ректора, був наш сьогоднішній митрополит, архієпископ Василь Семенюк. Він виводив і сьогоднішню Тернопільську митрополичу семінарію на волю, розбудовував її

духовно і матеріально та й надалі не полишає її без пильного батьківського ока. І за це ми всі йому вдячні!

Першим і незмінним віцектором нової семінарії був тоді ще отець Йосафат Говера, а перед єпископською хіротонією у 2008 році був її очільником. Сьогодні ми його вітаємо серед нас, уже як досвідченого владику — Предстоятеля Луцького екзархату, нашого дорогого, любого гостя з Волині.

Рівно ж щиро вітаємо гідного творчого продовжувача всіх добрих починань своїх попередників — Всечеснішого отця Івана Римара, ректора Вищої духовної семінарії імені Патріарха Йосифа Сліпого, та в його особі всю семінарійну спільноту. Дай Боже вам усім духовно рости і розвивати свої, Богом даровані таланти і безкорисно служити на Божу славу і спасіння нашої України і всього світу.

Вітаємо серед нас і третього активного учасника, який духовно нас збагачує, особливо на ниві особистої й літургійної молитви, посту, праці подвижницького життя, — Чоловічий Свято-Троїцького монастир із села Жуків на Бережанщині. Довголітнім і незмінним його ігуменом є преподобний ієромонах Атанасій, один із сьогоднішніх доповідачів, а його супроводжують молитвою і братньою любов'ю два достойні брати-монахи: намісник монастиря Василій і брат Антоній. Сердечно вітаємо та благословимо вас і всю духовну спільноту!

Пригадаймо собі сьогодні слова із заповіту Й. Сліпого, які свідчать про важливу роль співпраці Церкви, Науки і християнського родинного, зокрема монашого, благочестя:

«Як той, що став добровільним в'язнем Христа, служив я українській богословській, колись так світлій, науці, стараючися

воздвигнути її з руїни, оновити її, у свідомості, що Наука — це один з наріжних каменів-стовпів відродження і сили народу, а богословська наука — це євангельський заповіт Христа: “Ідіть і навчайте всі народи...” (Матея 28: 19). Наука є “остоею для Церкви в нашій народі”, вона через свої научні і виховні установи є “виховницею народу”, бо через неї одиниця стає тим багатіша, чим сильніше опановує її ідея, що обнімає небо і землю, час і вічність, історію і сучасність, серце і ум...

Рефлектуючи отак над значенням і цінністю науки, в обличчі вічності, яка невідхильно зближається до мене, заповітую вам: Полюбіть науку, плекайте і збагачуйте її своєю працею і своїм знанням, будьте її служителями! Здвигайте храми науки, вогнища духовної сили Церкви і Народу, пам’ятаючи, що немислиме повне життя Церкви і Народу без рідної науки. Наука — це їхнє дихання життя!

...Вже в дорозі через Відень до Риму душевний біль не давав мені спокою, коли я думав про нашу Церкву і наш Нарід. Всі її досягнення і тисячолітня праця поколінь лежали в руїні. Сприймав я це як Божу волю у глибокій вірі, що всі історичні надбання, в тому числі також терпіння, недаремні. Я вірив, що з руїн востане наша Церква і наш Нарід! Всіма силами старався я шукати виходу з цього майже безвихідного становища, щоб двигнути Церкву і Нарід з руїни, щоб їх відродити. Треба було знову починати працю відродження в самому корені, від самих основ. А основи я бачив в науці, молитві і християнському праведному житті. Як мовчазний і тим разом знову добровільний в’язень Христа ради радів я, що при помочі Божій, завдяки жертвам цілого українського Божого люду, зокрема його

мирянства, і моїм смиреним трудом здвигнувся Український Католицький Університет — вогнище науки, Собор Святої Софії — знак і символ незнищимости Божого храму на землі, місця молитви. Монастир Студитів — вічно горючий острівець християнської праведности і східньо-християнського монашества і благочестя!

...У своєму задумі оновити східньо-християнське благочестя Слуга Божий Андрей поклав основи для відродження і росту монашого життя за уставом Святого Теодора Студита. Невтомно трудився на цьому полі його рідний брат, блаженної пам'яті Ігумен Климентій, страдний і смиренний ісповідник віри. Від них обох, Боговгодних братів, перебрав я їхню спадщину і їхні, в передчутті смерти висловлені прохання: рятувати монаший Чин Братів Студитів. Господь Бог поміг мені сповняти їхню волю: в Україні, мимо ударів, росло Студитське братство, а серед Албанських гір народилися Студитська Лавра з Архимандритом на чолі. І в далеких країнах вже миготять вогнища Студитських острівців. Студитська Лавра і її дочки-монастирі будуть збирати тих, що, покидаючи життя в світі з-за любови до Христа і до Його Святої Церкви, йдуть служити світові у відреченні від нього, посвяті і молитві. Йдуть йому служити не як себелюбні чи слабодушні втікачі зо світу, але як невтомні працівники і молитвеники за нього, за весь світ, за свою Церкву, за свій Нарід... На островах монашого життя всі ті, що там збираються, стаються зберігачами і різьбарями рідної української християнської духовности, що виявляє себе у Святій Літургії, обрядовій чистоті, східньо-християнській богословській мислі і монашому житті за взором древнього східньо-християнського

благочестя. Вони також сострадають з тими, що стоять у боротьбі з лукавим світом, вони своїм життям стаються натхненниками для духовних покликань до служіння своїй Церкві!».

І, на завершення, заохотою до духовного нашого відродження, відкриття своєї християнської української самобутності, корені якої в нашій багатій історичній спадщині, та до подальшої співпраці науки, молитви і християнського праведного життя хай будуть слова нашого ісповідника віри Патріярха Йосифа Сліпого із заповіту: «Не стидайтесь свого рідного, дорожіть своєю духовною спадщиною! Яка ж вона, ця наша духовна спадщина, цінна і багата! Вона ніяк не заслуговує на те, щоб погорджувати нею! “Не давайте священне собакам, ані не кидайте перел ваших перед свиньми, щоб не топтали їх ногами і, обернувшись, вас не роздерли” (Матея 7: 6). Нехай наша духовна спадщина проникне ваші душі, запалить вогонь у вашому серці, щоб її зберігати і плекати! На цій спадщині освячуйте свої душі благодаттю і дарами Святого Духа!».

Слава Богу, що і в нашому Соборі Зарваницької Матері Божої, і в просвітницько-науковому центрі запалюється святий вогник нового життя у Христовій благодаті. І дай Боже, щоб він розгорівся полум'ям Любови до молитви, науки і християнського благочестя!

Благодать Господа нашого Ісуса Христа, і любов Бога і Отця, і причастя Святого Духа нехай буде з усіма вами.